
Mierzyn, st. 30 (w granicach administracyjnych Szczecina), woj. zachodniopomorskie, AZP 30- 05/45

Informator Archeologiczny : badania 33, 145-146

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

4 zaciemnienia. W przypadku części dołków posłupowych oraz jam osadniczych widoczny jest ich związek z obiektami mieszkalnymi, będącymi śladami wczesnośredniowiecznej zabudowy naziemnej i półziemiankowej. Szczególnie interesująco przedstawiały się obiekty mieszkalne nr 3, 82, 96 i 166 datowane na VI-VII w. oraz 4 i 57 datowane na IX-X w., które uchwycono wraz z towarzyszącymi im jamami zasobowymi i układem dołków posłupowych. Zespoły obiektów wczesnośredniowiecznych uzupełniały pojedyncze obiekty jamowe i paleniska związane z okresem rzymskim (kultura przeworska) oraz późnośredniowieczne jamy osadnicze. Pośród materiału zabytkowego w postaci fragmentów ceramiki, krzemieni oraz polepy znajdował się też datowany na mezolit oraz epokę brązu (kultura łużycka), nie wyznaczał on jednak chronologii żadnego z odsłoniętych obiektów.

Badania na tym stanowisku powinny być w przyszłości kontynuowane.

MIERZYN, st. 30 (w granicach administracyjnych Szczecina), woj. zachodniopomorskie, AZP 30-05/45

- ślad osadnictwa kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- osada ludności kultury łużyckiej (schyłek epoki brązu – wczesna epoka żelaza)
- osada z okresu wczesnego średniowiecza

Badania archeologiczne prowadzili mgr mgr Marek Dworaczyk, Krzysztof Kowalski. Finansował Inwestor – Domy Towarowe „Casino” Sp. z o.o. Prace przeprowadzono w latach 1998-1999.

Badania miały charakter ratowniczy i przeprowadzono je w związku z budową „Zespołu Handlowo-Usługowego” przy ul. Ku Słońcu w Szczecinie. Teren inwestycji częściowo objęty był strefą „W.II” ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych.

W wyniku przeprowadzonych prac przebadano 24 obiekty. Grupowały się one w dwóch skupiskach. Pierwsze znajdowało się w części środkowej zasięgu strefy ochrony archeologiczno-konserwatorskiej w ramach inwestycji. Związane było z osadnictwem ludności kultury łużyckiej. Drugie zlokalizowano w części południowej zasięgu strefy „W.II” w granicach terenu budowy. Były to głównie pozostałości osadnictwa z okresu wczesnośredniowiecznego, rzadziej starszego (związane z kulturą łużycką lub ogólnie starożytnie). Pojedynczy ślad osadnictwa, w postaci fragmentów ceramiki, wiąże się z kulturą pucharów lejkowatych. Zarejestrowano go na wtórnym złożu, w jednym z obiektów wczesnośredniowiecznych. Z osadnictwem ludności kultury łużyckiej związanych jest 8 obiektów (6 ze skupiska pierwszego i 2 ze skupiska drugiego). Były to niewielkie jamy oraz jedno płytkie, otwarte palenisko. Niewielką ilość fragmentów ceramiki łużyckiej zarejestrowano poza obiektami. Występowały one w spągu warstwy próchnicznej, w bezpośrednim sąsiedztwie źródeł nieruchomości oraz w dwóch obiektach wczesnośredniowiecznych. Wstępna analiza ceramiki wykazuje, iż przynajmniej część obiektów chronologicznie wiąże się ze schyłkiem epoki brązu – wczesną epoką żelaza. Znikoma liczba źródeł nieruchomości, ich koncentracja na niedużym, przestrzennie izolowanym obszarze oraz brak śladów wskazujących na istnienie wykształconej warstwy kulturowej sugerują, że odkryte relikty osadnictwa łużyckiego stanowią pozostałość obozowiska. Ślady osadnictwa z okresu wczesnośredniowiecznego wystąpiły wyłącznie w skupisku południowym, gdzie reprezentowało je kilka obiektów. Część z nich charakteryzowała się dużymi rozmiarami i silnie wydłużonym kształtem w partii stropowej. W przekroju pionowym były płytkie. Zazwyczaj miały wyodrębnione paleniska. Interpretować je można jako otwarte paleniska lub częściowo zagłębione, naziemne obiekty mieszkalne wzniesione w konstrukcji zrębowej, plecionkowej, bądź jako pozostałości szalásów o lekkiej konstrukcji drewnianej wspartej bezpośrednio na ziemi. Podobnie jak w przypadku osadnictwa związanego z kulturą łużycką, nie stwierdzono wykształconej wczesnośredniowiecznej warstwy osadniczej ani poziomu występowania źródeł ruchomych w ramach warstw naturalnych. Z wypełnisk obiektów wyeksplorowano liczne fragmenty ceramiki. W 2 obiektach znaleziono fragmenty noży

żelaznych. Analiza ceramiki wykazuje, że w zbiorze dominują ułamki naczyń ręcznie lepionych, częściowo słaboformująco obtaczanych na jednotarczowym kole garncarskim, należących do rodziny typów C (wg W. Łosińskiego), odmiany A (Feldberg-Kędrzyno). Fragmenty ceramiki pochodzące z jednego z obiektów reprezentują naczynia ręcznie lepione, bez widocznych śladów obtaczania, nawiązujące do rodziny typów A-B (typ Dziedzice-Sukow). Taka struktura zbioru pozwala wiązać odkryte relikty osadnictwa wczesnośredniowiecznego z okresem od połowy VII do VIII w.

MIETLICA, st. 3, 4, 9, gm. Kruszwica, woj. kujawsko-pomorskie, AZP 50-41/8 (st. 3, 4) i 5

- osada kultury łużyckiej
- osady z wczesnego średniowiecza (faza C-D)
- osadnictwo z późnego średniowiecza i czasów nowożytnych

Badania prowadzili doc. dr hab. Wojciech Dzieduszycki i dr Bożena Dzieduszycka (Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Poznaniu). Finansowane przez WKZ w Toruniu.

Badania wykopaliskowe prowadzono na stanowiskach przylegających bezpośrednio do grodziska wczesnośredniowiecznego (stanowisko I) w Mietlicy. Celem ich było określenie funkcji, chronologii i zasięgu stanowisk z racji zagrożeń wynikających z możliwości lokalizacji na ich terenie budownictwa rekreacyjnego i wnioskowanego wpisu do rejestru zabytków.

Mietlica, st. 3 – położone jest na północ od grodziska wczesnośredniowiecznego, na stoku opadającym ku brzegom Gopła. Założono pięć wykopów sondażowych biegnących na linii wschód-zachód. Stwierdzono wystąpienie warstwy kulturowej oraz obiektów o różnym charakterze, będących pozostałościami osady z fazy C i D wczesnego średniowiecza. Zarejestrowano sześć jam, pojedynczy piec oraz obiekt nr 1, datowany na I. poł. X w., składający się z muru kamiennego przylegającego do dużego obiektu półziemiankowego wypełnionego warstwami popiołu, spalenizny, licznych materiałów archeozoologicznych (w tym szkielety zwierząt), ceramiki itp. Obiekt ten należy do wyjątkowych, rozpoznany został jedynie częściowo i można tylko przypuszczać, że pełnił funkcję kultową.

Mietlica, st. 4 – przylega od południowego wschodu do grodziska wczesnośredniowiecznego. Założono jedenaście wykopów sondażowych. Stwierdzono występowanie warstwy kulturowej i obiektów archeologicznych (jamy, paleniska) na przestrzeni 80 x 70 m. Odkryte obiekty wiążą się w większości z wczesnym średniowieczem. Uzyskano liczny materiał zabytkowy, w tym unikatowe srebrne okucie zakończenia pasa.

Mietlica, st. 9 – położone jest na wschód od grodziska wczesnośredniowiecznego, na stoku opadającym ku brzegom Gopła i jego dawnej zatoki. W wykopach sondażowych stwierdzono występowanie warstw kulturowych związanych z osadnictwem kultury łużyckiej i wczesnośredniowiecznym.

Przeprowadzone w 1999 roku badania sondażowe w Mietlicy dowiodły, że każde z wcześniej zlokalizowanych tu stanowisk archeologicznych zasiedlone było intensywnie w okresie wczesnośredniowiecznym, w ciągu doby plemiennnej. Odkryto znacznej grubości warstwę kulturową oraz liczne relikty zabudowy osad, a także cenne artefakty, które poświadczają rangę ośrodka mietlickiego we wczesnym średniowieczu. Wyjątkowej wagi odkryciem jest stwierdzenie istnienia najprawdopodobniej plemiennego ośrodka kultowego, lokalizowanego w pobliżu grodu.

MIKULICE, st. 4, gm. Kańczuga, woj. podkarpackie, AZP 104-80/132

- osada grupy tarnobrzeskiej z epoki brązu – wczesnego okresu epoki żelaza
- osada z okresu wczesnego średniowiecza (IX-XII w.)

Ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone w sierpniu i wrześniu przez mgr Izabelę Mianowską (autorka sprawozdania, Usługi Archeologiczne Izabela Mianowska, Kraków). Finansowane przez Telekomunikację Polską S.A. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 134 m².